

Daniel Gil Solés – Les altres biblioteques de Barcelona

Autor: [hanseligretel](#) el [17/06/2019](#)

Escriu [Valèria Gaillard](#) en aquest mateix digital que «Barcelona és una ciutat íntimament literària, una ciutat que s'emmiralla en les seves més de 300 llibreries». I equipara les llibreries com els nous cafès de pensament, a l'estil dels antics cafès-tertúlia literaris de principis del segle XX. Hi estic intensament d'acord amb les afirmacions de Gaillard, però com a bibliotecari, cal afirmar amb rotunditat que Barcelona és també una ciutat íntimament literària gràcies a totes les seves biblioteques.

I és que la cultura de la Barcelona actual no s'entendria, en absolut, sense les seves biblioteques. Fent una cerca ràpida al Cercador de Biblioteques de Catalunya, apareixen un total de 258 biblioteques de tot tipus, de les quals 40 són públiques, 49 són universitàries, 166 són especialitzades, 2 són de presons, i evidentment, 1 de nacional. Una diversitat bibliotecària que enriqueix la cultura de la ciutat, però que dissortadament no té el seu reflex en la visibilitat social de totes les biblioteques barcelonines. I és que podríem afirmar, sense por a equivocar-nos massa, que les 166 biblioteques especialitzades són en bona mesura, les grans oblidades del panorama cultural públic barceloní (potser es podria salvar de la crema la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, però segurament se salvaria per la pròpia història de la institució). Hi ha vida, i molta vida, més enllà de les 40 biblioteques públiques municipals, que són segurament el paradigma de biblioteca que percep la ciutadania en general. Les 166 biblioteques especialitzades que podem gaudir a Barcelona formen un ric i divers teixit cultural... i probablement sigui un teixit cultural paral·lel a la cultura pública impulsada des de les administracions. La diversitat quant a la titularitat i la gestió de les biblioteques, i també les diferències en l'àmbit tècnic (per exemple, la més feridora, l'ús de diferents catàlegs en línia, fet que implica que s'hagin de repetir cerques en funció de a quina tipologia de biblioteques es vol buscar un determinat document), no ajuden a eliminar, o com a mínim difuminar, aquesta realitat.

Posarem només tres exemples de la rica diversitat temàtica, i de la profunditat, importància i extensió dels fons d'aquestes 166 biblioteques especialitzades de

Barcelona. La Biblioteca de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats, que disposa d'una biblioteca de més de 300.000 volums, i que està considerada com una de les biblioteques jurídiques més importants d'Europa. O la Biblioteca del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (amb cinc seus a Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa), que amb 198.000 volums, és la segona més important d'Europa en el seu àmbit. O finalment, la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari, que amb més de 365.000 volums, és la més important de la ciutat en el seu àmbit temàtic, i una de les importants de Catalunya juntament amb la de Montserrat. Entre aquestes tres biblioteques sumen aproximadament 900.000 volums. Una xifra prou important. La qualitat dels fons d'aquestes tres biblioteques és també més que evident.

Així doncs, trobem a la ciutat dues realitats: d'una banda, les biblioteques públiques, amb catàleg col·lectiu propi (a nivell provincial), i gestionades de forma centralitzada pel Consorci de Biblioteques de Barcelona. I de l'altre, les biblioteques especialitzades, i aquí també podríem incloure les biblioteques universitàries, que comparteixen en molts casos catàleg col·lectiu (les universitàries, i moltes de les especialitzades, es troben al Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya), però que tenen gestions diverses i per tant realitats diferents i sovint no equiparables. Com es poden casar, doncs aquestes dues realitats, properes però alhora sovint molt allunyades entre si? Doncs en benefici de l'impuls cultural de la ciutat, caldria començar a establir ponts entre els àmbits privats i públic que gestionen aquestes biblioteques. Totes les biblioteques de la ciutat aporten a la cultura de la ciutat, i per tant caldria entendre de forma global l'aportació bibliotecària a la cultura de Barcelona. Sense compartiments estancs. La política cultural ha de ser capaç de superar aquests àmbits, i els gestors (polítics o no) encarregats de les biblioteques crec que ho haurien d'entendre així. En benefici de la ciutadania... I en un nivell més tècnic, caldria avançar urgentment cap a l'assoliment d'un objectiu clar: un catàleg col·lectiu de país, que unifiqui els diferents catàlegs col·lectius que actualment existeixen al país: el de les biblioteques públiques dependents de la Diputació de Barcelona, el catàleg Aladí; el de les biblioteques públiques dependents de la Generalitat de Catalunya, el catàleg Argus; i finalment, el CCUC. Crec sincerament que la ciutadania realment no entén que per a buscar els documents que necessita hagi de buscar en com a mínim tres catàlegs diferents; considera fer passos excessius per a fer una cosa ben simple com és buscar un llibre, un document... Sé que s'estan impulsant experiències de préstec interbibliotecari entre biblioteques de diferents xarxes, o d'unificació d'usuaris, però no deixen de ser parcials, i encara falta, i penso que és necessari, fer el pas d'unificar els catàlegs. Un sol catàleg de país. A nivell tècnic, unificar aquests catàlegs és perfectament factible; és més, tots tres usen el mateix sistema de gestió. Falta, però, una voluntat política i de gestió. Sens dubte, som un país petit, sí; però aquestes diferències ens fan encara més petits.

*

Daniel Gil Solés és bibliotecari i documentalista de la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona

(*) Daniel Gil Solés

